

przechrzyć **JAK?**
raka

Szpital Świętego Łukasza

INSTYTUCJA
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

MAŁOPOLSKA

**podręczny
przewodnik
profilaktyczny**

Program "Prozdrowotne oddziaływania edukacyjne
na rzecz zmniejszenia umieralności na nowotwory w Małopolsce"
Program zrealizowano ze środków budżetu Województwa Małopolskiego

Dla kogo?

Program skierowany jest do wszystkich dorosłych mieszkańców województwa małopolskiego, którzy chcą poznać najczęstsze objawy nowotworów, nauczyć się obserwować swoje ciało i wzmocnić swoją wrażliwość onkologiczną.

Spotkajmy się!

Zapraszamy na spotkania edukacyjne w formie online prowadzone przez lekarza specjalistę z zakresu onkologii, podczas których zostaną przedstawione zagadnienia dotyczące chorób nowotworowych (między innymi: przyczyny, objawy, sposoby leczenia) oraz przy pomocy fantomów zaprezentowane zostaną techniki samobadania piersi i jąder. W czasie spotkania możesz zadawać pytania. Każdy uczestnik ma także możliwość wypełnienia ankiety satysfakcji i wiedzy.

WEŹ UDZIAŁ! Zadzwoń, czekamy na Ciebie: od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 – 14:00 pod numer telefonu 14 631 58 59 lub sprawdź terminy na www.profilaktykawmalopolsce.pl

W czasie trwania Programu działa **ONKOLOGICZNY TELEFON ZAUFANIA**, pod którym można zasięgnąć bezpłatnej porady lekarza onkologa – 501 352 115 (poniedziałek, środa i piątek 14:00 – 20:00, wtorek i czwartek 8:00-14:00)

Nowotwory złośliwe

Choroby nowotworowe stanowią, po chorobach układu krążenia, drugą co do częstości przyczynę zgonów w Europie. Zachorowalność na nowotwory dynamicznie wzrasta. Szacuje się, że w najbliższym czasie w Polsce choroby nowotworowe będą głównym problemem zdrowotnym. Każdy z nas może być pacjentem.

Niepokojące objawy

Każdy pacjent powinien zwrócić się do lekarza rodzinnego w chwili zauważenia niepokojących objawów mogących sugerować obecność nowotworu. Pozwoli nam to wyjaśnić niepokojące objawy oraz podjąć właściwe decyzje profilaktyczne i terapeutyczne. Co powinno nas zaniepokoić:

- niebolesne guzy, zgrubienia wyczuwalne przez powłoki lub zmiany usytuowane na skórze
- kaszel, zwłaszcza z krwiopluciem
- krwawienie z otworów naturalnych ciała (inne niż prawidłowa miesiączka)
- zaburzenia przyjmowania pokarmów
- zaburzenia oddawania stolca lub moczu
- nieuzasadniony spadek masy ciała i osłabienie fizyczne
- zaburzenia funkcji układów i narządów, których uprzednio nie było

W przypadku konieczności pogłębionej diagnostyki założenie pacjentowi Karty Diagnostyki i Leczenia Onkologicznego (DiLO) przez lekarza pierwszego kontaktu przyspiesza rozpoznanie i indywidualny dobór optymalnego procesu leczenia.

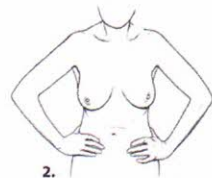
Samobadanie piersi

1. Stań przed lustrem i dokładnie obejrzyj piersi, trzymając ręce wzdłuż ciała, a następnie uniesione do góry.

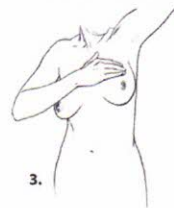
1.

2. Obejrzyj piersi z rękami wpartymi na biodrach. Zwróć uwagę na: zmiany w kształcie piersi lub ich położeniu (np. uniesienie ku górze), zmarszczenia, wciągnięcia, uwypuklenia lub zmianę koloru skóry, wciągnięcie, zaczerwienienie lub owrzodzenie brodawki sutkowej.

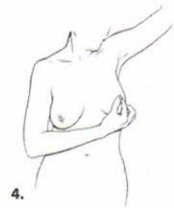
2.

3. Połóż jedną dłoń z tyłu głowy. Lewą ręką badaj pierś prawą, a prawą badaj lewą pierś. Badając piersi trzymaj palce płasko i lekko naciągając, zataczaj koła na piersi zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Zwracaj uwagę czy nie wyczuwasz guzka lub stwardnienia.

3.

4. Zbadaj brodawkę sutkową delikatnie ściskając ją kciukiem i palcem wskazującym; obserwuj czy nie wydobywa się z niej wydzielina surowicza lub zabarwiona krwią.

4.

5. Leżąc na wznak, z ręką pod głową, trzymając palce drugiej ręki płasko i lekko naciskając pierś, zataczaj koła zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Powtórz dla obu piersi zmieniając ręce.

5.

6. Na koniec sprawdź stan węzłów chłonnych pod pachą. Leżąc na wznak połóż prawą rękę wzdłuż ciała, a lewą zbadaj prawą pachę. Wykonaj, zmieniając ręce dla każdej ze stron.

6.

Należy bezzwłocznie zgłosić się do lekarza gdy zaobserwujesz zmiany opisane w punkcie 2, guzek lub stwardnienie w piersi, czy powiększenie węzłów chłonnych pod pachą. Nie każdy guzek, stwardnienie, lub zmiany skórne są rakiem, jednak zawsze wymagają konsultacji ze specjalistą.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

ONKOLOGICZNY TELEFON ZAUFANIA
501 352 115

REJESTRACJA DO PROGRAMU
14 631 58 59

TERMINY SPOTKAŃ NA:
WWW.PROFILAKTYKAWMALOPOLSCE.PL

Program realizowany jest przez
Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza w Tarnowie
ul. Lwowska 178a, 33-100 Tarnów
www.lukasz.med.pl

**Wykaz placówek prowadzących programy przesiewowe,
a także specjalistyczną diagnostykę
i leczenie onkologiczne w Małopolsce:**

DOSTĘPNE PROGRAMY PROFILAKTYCZNE
<https://www.nfz.gov.pl/dla-pacjenta/programy-profilaktyczne/>

PROGRAM BADAŃ PRZESIEWOWYCH RAKA JELITA GRUBEGO
W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM
<https://www.nfz.krakow.pl/dla-pacjenta/aktualnosci/program-badan-przesiewowych-raka-jelita-grubego-profilaktyczne-badanie-kolonoskopowe,585.html>

PAKIET ONKOLOGICZNY - WYKAZ PLACÓWEK
www.nfz.krakow.pl/dla-pacjenta/pakiet-onkologiczny-wykaz-placowek/